

Z kolei na nowe możliwości użytkowania szynszyli w chowie domowym oraz amatorskim, a także na korzyści ekonomiczne tej działalności, wskazał prof. Bogusław Barabas z AR w Krakowie. Okazuje się, że coraz więcej szynszyli jest utrzymywanych amatorsko, jest to zatem kolejny kierunek użytkowania tych zwierząt, korzyści dla hodowców z tej racji są znaczące.

Wśród prezentowanych prac były również prace spoza typowego kręgu hodowli i użytkowania zwierząt futerkowych, tym niemniej łączących się z problematyką badawczą Sekcji.

Leszek Drozd i Monika Król z AR w Lublinie przedstawili pracę pt. „Wpływ przechowywania mięsa zajęcy na skład chemiczny oraz udział kwasów tłuszczowych”, z kolei Aneta Ziemińska z SGGW zaprezentowała pracę pt. „Próba oceny charakteru współczesnej populacji polskiego owczarka nizinnego”.

Warto podkreślić, że wszystkie prezentowane prace wywoływały bardzo ożywioną dyskusję wśród uczestników, niejednokrotnie przerywaną z racji braku czasu i kontynuowaną w kularach. (Stanisław Socha)

Sprawozdanie z działalności Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego w kadencji 2001-2004

DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACYJNA

Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego w kadencji 2001-2004 tworzyły następujące osoby:

- prezydium: prof. dr hab. Zygmunt Reklewski – prezes, prof. dr hab. Zygmunt Litwińczuk – wiceprezes, prof. dr hab. Roman Niżnikowski – wiceprezes, prof. dr hab. Henryk Grodzki – skarbnik, mgr Ewa Koralewska – zastępca skarbnika (zrezygnowała z funkcji 10 czerwca 2003 r.), prof. dr hab. Stanisław Kondracki – sekretarz;

- członkowie: prof. dr hab. Jan Szarek, prof. dr hab. Aleksander Dobicki, prof. dr hab. Henryk Geringer, prof. dr hab. Adam Gut, prof. dr hab. Wiesław Szczepański, prof. dr hab. Mirosław Pięta oraz zastępcy członków: prof. dr hab. Jędrzej Krupiński i prof. dr hab. Wiesław Szeliga.

Komisja Rewizyjna działała w składzie: prof. dr hab. Czesława Lipecka – przewodnicząca, członkowie – prof. dr hab. Hanna Czaja i dr Wilhelm Grzesiak, zastępcy członków – prof. dr hab. Alicja Dańczak i dr Justyna Żychlińska.

Sąd Koleżeński: prof. dr hab. Bronisław Rak (przewodniczący), prof. dr hab. Józef Kulisiewicz, prof. dr hab. Tomasz Gruszecki, dr Barbara Orzechowska, dr Henryk Brzostowski.

W okresie sprawozdawczym odbyło się 6 zebrań Prezydium Zarządu Głównego i 10 zebrań Zarządu Głównego.

Ważniejsze Uchwały organów statutowych Towarzystwa i inne decyzje:

- Na wniosek Komisji Rewizyjnej przyjęto sprawozdania merytoryczne i finansowe za rok 2001, 2002 i 2003.

- Na wniosek Komisji Rewizyjnej uchwalono, że 20% składek członkowskich zbieranych w Kołach PTZ oraz 50% nadwyżek finansowych uzyskiwanych z organizacji zjazdów ma być przekazywane na rzecz Zarządu Głównego.

- Przyznano 21 Odznak Honorowych PTZ: w 2002 roku 8 osobom (dr Alfred Dankowski, prof. dr hab. Andrzej Filito-

wicz, prof. dr hab. Andrzej Frindt, prof. dr hab. Grażyna Jęzewska, prof. dr hab. Edmund Kozal, prof. dr hab. Alojzy Ramisz, dr Jadwiga Szado, prof. dr hab. Wiesław Szczepański), w 2003 roku 9 osobom (prof. dr hab. Stanisław Buraczewski, prof. dr hab. Hanna Czaja, dr Maria Czaplicka, prof. dr hab. Aleksander Dobicki, mgr inż. Stanisław Draus, prof. dr hab. Marian Kaproń, prof. dr hab. Jędrzej Krupiński, prof. dr hab. Dominik Mrówczyński, dr inż. Andrzej Rosiński), w 2004 roku 4 osobom (mgr inż. Henryk Dobryłko, prof. dr hab. Adam Gut, prof. dr hab. Ewa Świerczewska, mgr inż. Michał Włodarczak).

- Zaakceptowano 7 wniosków o przyznanie godności Członka Honorowego PTZ dla następujących osób: prof. dr hab. Andrzej Faruga, prof. dr hab. Wiesław Szczepański, prof. dr hab. Wiesław Szeliga, prof. dr hab. Stanisław Wężyk, prof. dr hab. Ryszard Ziemiński, prof. dr hab. Aleksandra Ziotecka oraz prof. dr hab. Krystyna Załuska (pośmiertnie).

- Postanowiono wystąpić do PAN z wnioskiem o zmianę zasad przyznawania Medalu Oczapowskiego tak, aby mogły być nim wyróżniane także wydziały uczelni rolniczych.

- Powołano nowy skład Rady Programowej „Przeglądu Hodowlanego”; zmodyfikowano treść miesięcznika poprzez drukowanie w każdym numerze 1-2 artykułów recenzowanych z pełnym spisem literatury.

- Powołano Komitet Naukowy „Zeszytów Naukowych Przeglądu Hodowlanego” w składzie: 5 członków stałych oraz Przewodniczący Sekcji, której materiały są drukowane w danym Zeszycie; zmieniono szatę graficzną i wymagania odnośnie druku w ZN PH (od nr 62).

- Zaproponowano, aby od 2005 roku „Zeszyty Naukowe Przeglądu Hodowlanego” zmieniły tytuł na „Roczniki Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego”.

- Przyjęto 70 nowych członków PTZ: w 2002 roku – 23 osoby, w 2003 roku – 33 osoby, w 2004 roku – 14 osób.

- Podjęto uchwałę o likwidacji Koła rzeszowskiego, z powodu braku aktywności tego Koła w ciągu ostatnich dwóch lat; członkowie Koła rzeszowskiego automatycznie zostali przeniesieni do Koła krakowskiego.

FINANSE TOWARZYSTWA

Sytuacja finansowa Towarzystwa została ustabilizowana. Było to możliwe dzięki drastycznemu ograniczeniu kosztów działalności i zmniejszeniu zatrudnienia. Uzgodniono, że Koła będą przekazywały na działalność Zarządu Głównego 20% wpływów ze składek członkowskich. Na rzecz Zarządu ma też wpływać 50% dochodów pochodzących z organizacji zjazdów. Dotychczas nie egzekwowano w pełni tych ustaleń, ale będzie to konieczne w najbliższej przyszłości.

Działalność wydawnicza prowadzona przez Zarząd Główny jest głównym źródłem dochodów Towarzystwa. Wpływy te nie wystarczają jednak na finansowanie składki do EAAP, ustalonej przez Federację na ponad 6 tys. euro rocznie. Poprzednio na ten cel otrzymywaliśmy dotację z Ministerstwa Rolnictwa. Po jej wstrzymaniu, finansowanie składki EAAP ze składek członkowskich przekracza nasze możliwości.

DZIAŁALNOŚĆ MERYTORYCZNA

W roku 2002 zorganizowano 6 konferencji naukowych ogólnokrajowych i z udziałem gości zagranicznych, w których uczestniczyło łącznie 1290 osób, przedstawiono 60 referatów oraz 116 doniesień i prac naukowych.

- 18-22 marca w Zakopanem – X Jubileuszowa Szkoła Zimowa pt. „Problemy rozwoju krajowej produkcji bydłowej u progu wejścia do Unii Europejskiej”;
- 10 maja w Warszawie – Konferencja naukowa pt. „Nauki zootechniczne na początku XXI wieku”;
- 10-12 września w Poznaniu – 67. Zjazd Naukowy PTZ, połączony z obchodami 80-lecia istnienia Towarzystwa; obradowały 3 sekcje: Chowu i Hodowli Bydła, Chowu i Hodowli Owiec i Kóz oraz Chowu i Hodowli Zwierząt Futerkowych;
- 25 września w Krasnem k. Rzeszowa – Sympozjum nt. „Stan i perspektywy hodowli bydła rasy simentalskiej w Polsce”;
- 8 listopada w Łowiczu – Konferencja nt. „Perspektywy hodowli zwierząt na Mazowszu”;
- 20 listopada w Warszawie – VI Warszawskie Warsztaty Zootechniczne pt. „Typ budowy zwierząt gospodarskich w związku z przekształceniami zachodzącymi w kierunkach ich użytkowania”.

W roku 2003 zorganizowano 5 ogólnokrajowych konferencji naukowych z udziałem gości zagranicznych. Uczestniczyło w nich łącznie 796 osób. Wygłoszono 65 referatów, przedstawiono 104 prace naukowe i 115 posterów.

- 17-22 marca w Zakopanem – XI Szkoła Zimowa Hodowców Bydła pt. „Nowoczesne technologie produkcji bydłowej: mleka i wołowiny”;
- 16-17 czerwca w Bukowcu k. Soliny – Seminarium pt. „Aktualne problemy w hodowli zwierząt futerkowych”;
- 9-12 września w Krakowie – 68. Zjazd Naukowy PTZ. Po raz pierwszy (zgodnie z uchwałą podjętą na Walnym Zejeździe PTZ w Międzyzdrojach) obradowały wszystkie sekcje. Coroczne spotkania członków wszystkich sekcji specjalistycznych przyczyniają się do większej integracji środowiska zoo-

technicznego i umożliwiają dyskusję nad bieżącymi problemami w hodowli i produkcji zwierzęcej;

- 21 października w Ośrodku Hodowli Zarodowej Garzyn Sp. z o.o., należącej do Agencji Nieruchomości Rolnych, odbyło się Sympozjum nt. „Nowe technologie w żywieniu i utrzymaniu krów mlecznych”;
- 26 listopada w Warszawie – VII Warszawskie Warsztaty Zootechniczne pt. „Alternatywna produkcja zwierzęca i jej wpływ na środowisko”.

Działalność sekcji specjalistycznych

Sekcja Chowu i Hodowli Bydła była współorganizatorem obrad w czasie 67. i 68. Zjazdu Naukowego PTZ, konferencji nt. „Nowe technologie w żywieniu i utrzymaniu krów mlecznych”, aktywnym uczestnikiem X i XI Szkoły Zimowej Hodowców Bydła, a także współorganizatorem konferencji „Produkcja mleka w gospodarstwach farmerskich Polski i Ukrainy – stan obecny i przyszłość”, która odbyła się 22-25 czerwca 2004 r. w Lublinie i Lwowie.

Sekcja Chowu i Hodowli Trzody Chlewnej była współorganizatorem międzynarodowej konferencji pt. „Zastosowanie osiągnięć naukowych z zakresu genetyki, rozrodu i żywienia w nowoczesnej produkcji świń” (18-19 września 2002 r., Bydgoszcz) oraz obrad w czasie 68. Zjazdu Naukowego PTZ w Krakowie.

Sekcja Chowu i Hodowli Owiec i Kóz współorganizowała konferencję pt. „Praca hodowlana nad wytworzeniem uniwersalnej linii owiec w rejonie południowo-wschodniej Polski” (4 grudnia 2002 r., Lublin) oraz obrady w czasie 67. i 68. Zjazdu Naukowego PTZ.

Sekcja Chowu i Hodowli Drobiu wspólnie z czeskim Oddziałem WPSA zorganizowała konferencję „Poultry 2002” (9-10 kwietnia 2002 r.), zorganizowała XIV Międzynarodowe Sympozjum Młodych Drobiarzy – WPSA (13-14 czerwca 2002 r., Międzyzdroje), była współorganizatorem Światowego Kongresu Strusi (26-29 września 2002 r., Warszawa) oraz obrad w czasie 68. Zjazdu Naukowego PTZ w Krakowie, a także II Międzynarodowej Konferencji Naukowo-Technicznej „Indyki 2003” (Olsztyn, 13 czerwca 2003 r.).

Sekcja Chowu i Hodowli Koni była współorganizatorem obrad w czasie 68. Zjazdu Naukowego PTZ w Krakowie.

Sekcja Chowu i Hodowli Zwierząt Futerkowych zorganizowała 21 października 2002 r. międzynarodową konferencję w Chorzelowie, była współorganizatorem obrad w czasie 67. i 68. Zjazdu Naukowego PTZ oraz konferencji nt. „Aktualne problemy w hodowli zwierząt futerkowych”, która odbyła się 16-17 czerwca 2003 r. w Bukowcu, a także konferencji pt. „Perspektywy hodowli zwierząt futerkowych w Polsce po przystąpieniu do Unii Europejskiej” zorganizowanej 7-8 czerwca w Pobierowie. Członkowie Sekcji licznie uczestniczyli w wystawach i pokazach organizowanych m.in. w Poznaniu (POLAGRA) i Bydgoszczy.

Zebrania referatowo-dyskusyjne w Kołach

W roku 2002 w 10 Kołach PTZ zorganizowano łącznie 59 zebrań, w których uczestniczyło 2623 osoby i wygłoszono 73 referaty, natomiast w roku 2003 zorganizowano 38 zebrań, uczestniczyło w nich 1935 osób, wygłoszono 40 referatów. Liczbę zebrań zorganizowanych w poszczególnych Kołach przedstawiono w tabeli 1.

Tabela 1
Zebrania referatowo-dyskusyjne zorganizowane przez poszczególne Koła PTZ

Kolo	2002 rok		2003 rok		2004 rok (do 30 czerwca)	
	liczba zebrań	liczba uczestników	liczba zebrań	liczba uczestników	liczba zebrań	liczba uczestników
Bydgoszcz	9	230	5	179	6	199
Kraków	10	347	4	113	2	58
Lublin	3	120	5	210	5	121
Olsztyn	5	321	4	146	2	40
Poznań	6	274	8	481	3	129
Rzeszów	6	295	0	0	0	0
Siedlce	6	191	4	198	0	0
Szczecin	3	141	2	97	2	131
Warszawa	1	20	0	0	1	27
Wrocław	10	684	6	511	5	180
Razem	59	2623	38	1935	26	885

Konkurs na najlepszą pracę magisterską z zakresu nauk zootechnicznych

W latach 2002-2004 rozstrzygnięto trzy edycje Konkursu. W roku 2002 w Konkursie oceniano 51 prac, a w 2003 i 2004 po 41 prac. Liczbę prac zgłoszonych do Konkursu i nagrodzonych przedstawiono w tabeli 2.

Tabela 2

Liczba prac zgłoszonych i nagrodzonych w Konkursie na najlepszą pracę magisterską z zakresu nauk zootechnicznych

Uczelnia	2002 rok		2003 rok		2004 rok	
	wpły- nęło	nagro- dzono	wpły- nęło	nagro- dzono	wpły- nęło	nagro- dzono
ATR Bydgoszcz	3	3	4	1	0	0
AR Kraków	5	2	8	5	2	2
AR Lublin	1	1	1	0	4	4
UWM Olsztyn	6	3	6	1	8	8
AR Poznań	12	5	10	8	9	6
AP Siedlce	3	1	5	4	5	3
AR Szczecin	9	1	3	2	2	1
SGGW Warszawa	3	1	2	1	4	3
AR Wrocław	9	3	2	2	7	6
Razem	51	20	41	24	41	33

WYDAWNICTWA

Zeszyty Naukowe Przeglądu Hodowlanego

W roku 2002 wydano 7 Zeszytów Naukowych (od nr 60 do 66) oraz Zeszyt Specjalny nr 1, o łącznej objętości 108,4 arkusza wydawniczego i nakładzie 1520 egzemplarzy. Od numeru 62 Zeszyty wydawane są według nowych zasad i w zmienionej szacie graficznej. W roku 2003 wydano 5 Zeszytów Naukowych (od nr 67 do 71, Zeszyt nr 68 w sześciu tomach), o łącznej objętości 185,6 arkusza wydawniczego i nakładzie 1560 egzemplarzy. W roku bieżącym wydano 6-tomowy Zeszyt Naukowy nr 72. W planach są jeszcze Zeszyty nr 73-75.

Sprawy wydawnictw, ich poziomu naukowego i związanej z tym oceny według rankingu KBN były przedmiotem ustawicznej troski Zarządu. Zeszyty Naukowe Przeglądu Hodowlanego poddano procesom naprawczym. Zmieniono szatę graficzną, procedury wydawnicze i wymagania merytoryczne kwalifikujące do druku zostały zastrzeżone. Za wzorzec przyjęto dobrze oceniane przez KBN „Prace i Materiały Zootechniczne”. Działania te przyniosły pozytywne efekty. W ostatnim rankingu czasopism KBN (z 8 kwietnia 2004 r.) Zeszyty Naukowe uzyskały kategorię B/C, tzn. 3 punkty.

Proces poprawy jakości wydawnictw nie został jeszcze zakończony. Następnym etapem przemian powinien doprowadzić do przekształcenia tytułu w regularnie ukazujący się periodyk. Chodzi o to, aby terminy zjazdów naukowych nie determinowały momentu druku. Sytuacja taka może bowiem prowadzić do pospiesznego przygotowywania prac, co może negatywnie rzutować na ich jakość. W imię dobrze rozumianego interesu naszego środowiska, należy przede wszystkim dążyć do podnoszenia poziomu naukowego publikacji. Wiele w tym zakresie może dokonać doświadczony zespół redakcyjny i recenzenci. Ale nawet najlepszy zespół redakcyjny nie dokona cudów, jeśli będą kierowane do druku mierne prace.

Spotykamy się z tym zjawiskiem niestety zbyt często. Tej patologii należy przeciwdziałać wszelkimi możliwymi sposobami.

Miesięcznik „Przegląd Hodowlany”

„Przegląd Hodowlany” – pismo o charakterze popularnym, także zostało poddane pewnym reformom. Wprowadzono przede wszystkim dział zawierający artykuły recenzowane, posiadające charakter opracowań naukowych. Usilnie dążymy, aby Przegląd Hodowlany stał się także aktualną kroniką środowiska zootechnicznego. Redakcja zwracała się do wydziałów zootechnicznych i instytutów z prośbą o informacje dotyczące awansów naukowych oraz podawanie tytułów obronionych prac doktorskich i habilitacyjnych, a także tematów organizowanych zjazdów i sympozjów. Niestety inicjatywa ta nie spotkała się ze zrozumieniem. Myślę, że przekonamy jednak ośrodki naukowe do przekazywania Redakcji tych informacji.

Przeprowadzone zmiany zostały przyjęte z uznaniem przez KBN, który przyznał miesięcznikowi kategorię C/D oraz niewielką premię punktową (0,5 punktu).

DZIAŁALNOŚĆ POPULARYZATORSKA

W okresie przed akcesją kraju do Unii Europejskiej „Przegląd Hodowlany” włączył się w akcję popularyzatorską przybliżającą problematykę wspólnej polityki rolnej. Akcja ta była bardzo pożyteczna, a dodatkowo przysporzyła wydawnictwu niewielkich dochodów.

Wiele sympozjów organizowano z myślą o potrzebach krajowej hodowli. Celowi temu służyły też referaty i wykłady przygotowywane na niektóre imprezy naukowe.

Zwracam się z apelem do Koleżanek i Kolegów o aktywne wsparcie „Przeglądu Hodowlanego” – chodzi głównie o interesujące artykuły. Nadsyłajcie materiały, które będą popularyzowały i promowały wasze wyniki badań. Prosimy o skróty ciekawszych prac doktorskich i habilitacyjnych. Czekamy na informacje o wydarzeniach z życia naukowego, awansach i imprezach naukowych. PTZ i jego wydawnictwa będą tak długo działały, jak długo będą wspierane i akceptowane przez swoich członków.

Zarząd PTZ uczestniczy w pracach nad reformą studiów zootechnicznych. Wydaje się, że studia te w klasycznym wydaniu już nie spełniają swojego zadania w stopniu dostatecznym, jeżeli jedynie około 5% absolwentów tych studiów znajduje zatrudnienie w zawodzie. Jednocześnie prognozy przewidują, że w XXI wieku pracownicy będą zmieniać zawód 2-3-krotnie w ciągu życia. Oznacza to, że do edukacji trzeba podejść inaczej. Absolwent uczelni rolniczej powinien mieć możliwość uzyskania wiedzy znacznie ogólniejszej i w mniejszym stopniu być obciążony szczegółami technicznymi dotyczącymi utrzymania i użytkowania zwierząt. Zmiana profilu nauczania powinna stworzyć lepszą szansę na znalezienie pracy. Zmodyfikowany kierunek studiów mógłby nosić nazwę „biologia stosowana” czy „zoobiologia”. Uważam, że prace nad modernizacją studiów zootechnicznych należy zintensyfikować i włączyć do dyskusji wszystkie osoby mające pogląd na ten problem.

Kończąc tę dość trudną kadencję pragnę podziękować wszystkim Koleżankom i Kolegom za życzliwość i pomoc w pracach na rzecz Towarzystwa. Niech mi będzie wolno podziękować też zarządowi Kół i Sekcji za harmonijną współpracę. Dziękuję też za efektywną i ofiarną pracę Paniom z Redakcji i Biura Zarządu.

Zygmunt Reklewski